

Sommige prostituees vinden het wél leuk

Ja, er is onderdrukking en uitbuiting in de prostitutie. De 'stoere hoer' is een illusie, zeggen critici. Een aantal (vrouwelijke) ondernemers probeert het anders te doen. 'Bij ons bestel je geen hoer met dikke tieten.'

TEKST SASKIA VAN DER KAM . FOTOGRAFIE VICTOR BERGEN-HENEGOUWEN

Laura (33) werkt in de medische branche, houdt van paardrijden, pianospelen en yoga. De 29-jarige Lisa is pr-medewerkster, ze spreekt vloeiend Engels, Frans en Duits en gaat graag naar het theater. En Saskia (20) weegt 53 kilo, is student journalistiek en een goede gesprekspartner. Twee uur met een van deze dames kost 600 euro en voor 2000 euro kun je een nacht met ze doorbrengen. Op de website van het 'highclass' escortbureau Women of the World staan nog 25 'companions' die voor vergelijkbare bedragen zijn te boeken. Alle dames zijn hoger opgeleid en hebben een goede baan of studeren nog – en dat is níét slechts reclamepraat voor potentiële klanten, bezweert het bedrijf. 'Je kunt er een heleboel geld mee verdienen, maar dat zou niet je hoofdoel moeten zijn', waarschuwt de website.

Huismoeder

Criminaliteit, mensenhandel, uitbuiting. Een branche van zwartwerkers en zwendelaars. Sinds de opheffing van het bordeelver-

bod in 2000, lijkt het imago van de prostitutie er niet op vooruitgegaan. Banken willen niet met seksbedrijven in zee, hypotheekverstrekkers verstrekken niet en ook verzekeraars branden hun vingers er liever niet aan. Vorige week zaterdag meldde de Volkskrant nog dat driekwart van de raamprostituees in Nederland wordt uitgebuit.

Was de prostituee in de jaren zestig nog een icoon van het feminisme, de zelfstandige vrouw die zich liet betalen voor wat de brave huismoeder thuis voor niets deed, tegenwoordig overheerst het beeld van zielige slachtoffers. Ook de branche zelf klaagt over onduidelijke regelgeving, ellenlange procedures met ongewisse uitkomsten en politierazzia's. Bestaan ze nog wel, vrouwen die hun mannetje staan in deze moeilijke sector en geen slachtoffer zijn van mensenhandel? Vrouwen die een succesvolle onderneming weten te bestieren of als zelfstandige te werk gaan?

'Ja', zeggen de belangen- en brancheverenigingen. 'Deze sector is de meest feministische die er bestaat.'

'Nee', zegt Karina Schaapman, PvdA-raadslid in Amsterdam en ex-prostituee. 'De stoere ondernemende hoer is een illusie.'

Warm

'Done by women, run by women.' En daar zijn Esther Meppelink (34) en Julie Ryan (33) van Women of the World trots op. 'Het is ons handelsmerk, wij benaderen seks op een vrouwelijke manier, stijlvol en met respect', zegt Julie. Toen zij in 1998 het bedrijf samen met vriendin en zakenvrouw Gudrun Wilsterman begon, wilden ze een bureau waar zakenmannen over de hele wereld vrouwen kunnen boeken die niet alleen mooi zijn, maar ook intelligent, warm en persoonlijk. 'Wij willen *the girlfriend experience* bieden. Vrouwen die leuk vinden wat ze doen en dat ook uitstralen.' Een jaar later reageerde Esther op een vacature voor telefoniste. Ze studeerde Nederlands en wilde wat bijverdienen. Gudrun stapte uit de zaak en Julie zocht een nieuwe compagnon. Het klikte tussen Esther en Julie en zo komt

De vrouwen bepalen zelf wanneer en hoe vaak ze werken

het dat de Neerlandica in spe nog steeds haar scriptie moet schrijven.

De vrouwen die door Women of the World worden bemiddeld zijn zelfstandige ondernemers. Ze bepalen zelf wanneer en hoe vaak ze werken en stellen hun eigen uurtarief. Als bemiddelingskosten betalen ze het bureau een vast bedrag per boeking. De klanten zijn veelal internationale zakenmannen die een paar uur, maar soms ook een weekend of een hele week gezelschap en intimiteit zoeken. De verantwoordelijkheid voor hun eigen veiligheid ligt bij de meisjes, maar de mannen worden via hun creditcardgegevens wel altijd nagetrokken. Ook moeten de meisjes melden wanneer ze bij een klant binnen zijn en wanneer ze weer vertrekken.

Soms wordt de klant opgevoed of zelfs afgewezen. Esther: 'Als mannen 'een hoertje' willen 'bestellen' of over 'lekkere tietten' beginnen, zeggen we daar wat van. Eerst nog vriendelijk, want sommige mannen doen het uit onhandigheid, maar zijn ze hardleers dan kunnen wij niets voor ze doen. Bij ons boek je een dame met mooie borsten en kun je dus geen hoer met lekkere tietten bestellen.'

Ook Esther en Julie hebben ervaren dat het niet gemakkelijk is om een bedrijf in de seksbranche te beginnen. Door de grote banken werden ze afgewezen. Veel bladen willen geen advertentie plaatsen of ze rekenen twee keer zoveel. 'Maar alle begin is moeilijk', vindt Julie 'Dat geldt ook voor andere bedrijfstakken. Je moet je niet uit het veld laten slaan en gewoon een beetje creatief zijn.'

Belastingdienst

En zo werd het escortbedrijf voor de banken een modellenbureau en maakten ze zelf flyers die ze onder ruitenwissers van dure auto's legden. Toen George Michael in 1999 voor zijn videoclip (een remake van het nummer *Roxanne* van The Police) een van de meisjes van Women of the World inhuurde, begon de stroom van vrije publiciteit.

Echt lastig is het 'gedoe' met de belastingdienst. Esther: 'Omdat wij het graag formeel en netjes willen doen, hebben we op last van de belastingdienst alles drie keer omgegooid.' Eerst werkten de meisjes zelfstandig, toen moesten ze in loondienst en daarna weer zelfstandig. 'Nu wil de belasting eigenlijk weer dat ze in loondienst gaan, maar daar zijn we het mee oneens. Loondienst impliceert gezag.' Ook zouden Julie

en Esther graag een vergunning willen, maar in Amsterdam heb je voor een escortbureau geen vergunning nodig – en krijg je die dus niet. 'De vergunning zou moeten dienen als keurmerk voor goede bedrijven. Wie niet in aanmerking komt, moet hard worden aangepakt. Elke gek kan in Amsterdam een escortbureau beginnen.' Esther tikt op haar voorhoofd. 'Nu worden de bedrijven aangepakt die zich wel aan de regels proberen te houden. De rest kan zijn gang gaan.'

Fysieke dwang

'Hoerenlopen is niet normaal', luidt het pamflet van Karina Schaapman dat ze in maart dit jaar uitbracht. Hierin vraagt ze zich af waarom we in Nederland de illusie in stand houden dat de seksindustrie een normale bedrijfstak is en de prostituee een normale vrije ondernemer. Schaapman is niet principieel tegen legale prostitutie, maar stelt vast dat het in de praktijk niet werkt.

Prostitutie is alleen op papier gelegaliseerd. De legale bazen hebben te maken met leegloop, eindeloze controles en belastingen, maar de illegale prostitutie gaat gewoon door. Legalisering lost op deze manier niets op en geeft het signaal dat hoerenlopen normaal is. En daar moeten we vanaf. Prostituees zijn regelmatig slachtoffer van fysieke of geestelijke dwang, economische noodzaak of emotionele afhankelijkheid. Ook als ze het vrijwillig doen, ligt er een groot gebrek aan eigenwaarde aan ten grondslag, is haar stellige overtuiging.

'In Nederland vinden we dat we niet te moralistisch moeten doen over prostitutie. Maar het wordt tijd', vindt het raadslid, 'de hoerenloper te confronteren met de gevolgen van zijn verlangens. De man die met zijn seksvraag de industrie met zijn schimmige kanten in stand houdt.'

Het is vrijdagavond 11 uur. In Club LV is het nog rustig. Twee mannen zitten achter in de zaak en zijn druk met elkaar in gesprek. Schaars geklede Mirjam heeft het een beetje koud en bestelt nog maar een wodka met cola light. 'Dat is het beste voor de lijn. Laatst zei een klant dat ik een beetje een buikje begon te krijgen.' Ze proest het uit en gooit haar lange blonde haren verleidelijk in haar nek.

Uitbundig groetende meisjes druppelen binnen. Na hun derde en laatste vrije consumptie vertrekken de twee mannen. Onverschierd zake.

'Gebeurt wel vaker', zegt Lotte Graanboom. 'Komen ze alleen even kijken. Dat kost ze dan wel 70 euro entreegeld, maar dat hebben ze er kennelijk voor over.'

Lotte (28) is sinds twee jaar eigenaar van Club LV. Ook haar carrière begon, zeven jaar geleden, als telefoniste bij een escortbureau. Toen haar baas het bedrijf wilde verkopen, riep ze: 'Ik wil het wel.' Bij de bank vroeg ze een doorlopend krediet aan op haar bestaande rekening. 'Ik had geluk, want ik kreeg veel meer dan mocht op mijn studentenrekening.' De rest leende ze van haar ouders en de vorige eigenaar. De zaken gingen goed en na twee jaar wilde ze meer: een eigen club. Niet zo'n oubollige met rode pluche, maar wit, strak en trendy. Op internet zag ze dat er een club te koop stond, op de Middenweg in Amsterdam. Ze kreeg geen hypotheek omdat geen bank haar wilde helpen. 'Ik mocht niet eens langskomen om mijn cijfers te laten zien. Wij doen geen zaken met seksbedrijven, was hun antwoord.'

Maar Lotte had haar zinnen op die club gezet, dus ging ze kijken. 'Ik heb de situatie uitgelegd en gevraagd of ik het ook mocht huren.' De eigenaar ging akkoord. 'Mijn God, ik heb een bordel', dacht ze toen ze buiten stond. Ze had eigenlijk niet zo nagedacht over hoe ze het ging aanpakken. Prompt kreeg ze te maken met een enorme verbouwing, wantrouwende drankleveranciers en een creditcardmaatschappij die niets meer met de seksindustrie te maken te wilde hebben.

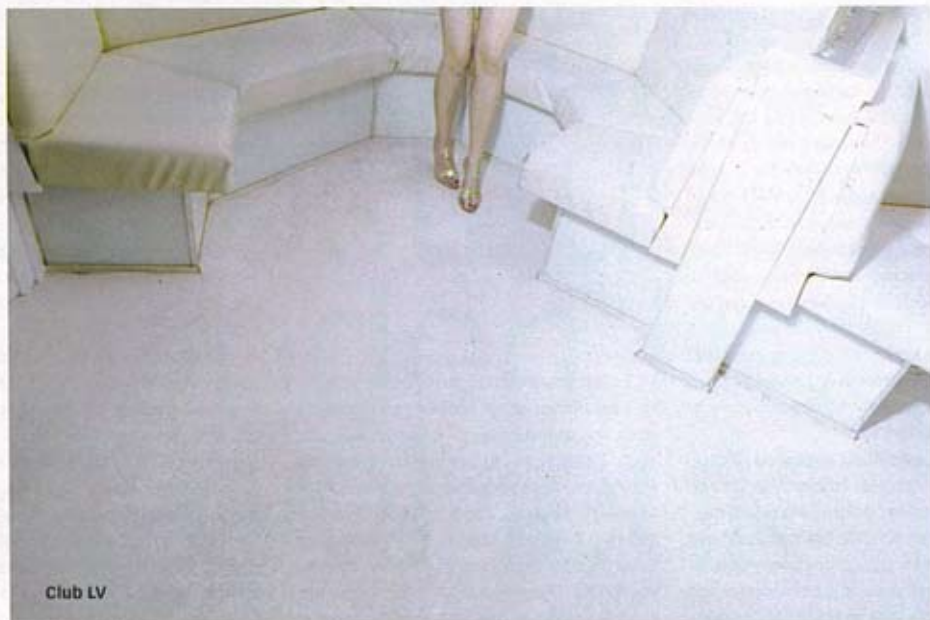
Aanvankelijk bleek het soms lastig om vraag en aanbod om elkaar af te stemmen. 'Dan stonden er bijvoorbeeld al mannen voor de deur, terwijl er nog helemaal geen meisjes binnen waren.' Sorry, we zitten vol, riep ze dan door een kiertje van de deur.

Club LV heeft acht kamers, alle voorzien van kingsize bed én bad. Deze zijn te huur voor een vast bedrag per uur en de meisjes >

Esther Meppelink (links)
Julie Ryan

'Wij willen
the girlfriend
experience
bieden'

Club LV

bepalen zelf hun uurprijs. Voor bemiddeling betalen ze niets en ze mogen de hele avond gratis drinken. Voor de escortservice geldt hetzelfde: Lotte rekent een vaste uurprijs en de meisjes hun eigen tarief.

Onduidelijkheid over de loonbelasting houdt haar regelmatig uit haar slaap. 'Ik hoor verhalen over nette bedrijven die een claim krijgen van een paar miljoen. Naheffing van de loonbelasting van de afgelopen vijf jaar, terwijl ze met zelfstandige meisjes werkten. Dan ben je in één klap failliet.' Ook Lotte werkt alleen maar met zelfstandige vrouwen. 'Ik vind loondienst in strijd met de vrijheid van de meisjes. Je krijgt dan toch een gezagsverhouding. Nu bepalen ze zelf hoe vaak en wanneer ze werken.'

4 uur. Het is drukker in de club, al zijn er nog steeds meer vrouwen dan mannen. Gelukkig loopt de escort goed. De telefoniste loopt met een briefje de club in. Ze zoekt zes meisjes die op escort willen. Op haar briefje staat precies hoe ze eruit moeten zien. 'Wil jij?', vraagt ze aan Marleen. Maar Marleen blijft vanavond liever in de club.

Torenhoge boetes

In grote lijnen kunnen Lotte, Esther en Julie het niet met Karina Schaapman en haar pamflet oneens zijn. Natuurlijk. Zij vinden

'Pak de mannen uit het illegale circuit keihard aan'

ook dat de misstanden aangepakt moeten worden. Esther: 'Dat Karina hoerenlopers wil aanpakken die zich richten op het illegale circuit, vind ik helemaal niet zo'n slecht idee. Maar doe het dan wel goed. Pak de mannen die willens en wetens het illegale circuit in stand houden en sponsors, keihard aan. Met torenhoge boetes. Het blijft nu zo bij constateren en generaliseren.' De ondernemers hebben er vooral moeite mee dat Schaapman de prostituees allemaal als slachtoffers neerzet en de klanten als criminelen.

'Dat hoor ik vaker, en gek genoeg vooral van belangenorganisaties en prostituees', zegt Schaapman. 'Maar het is niet mijn

bedoeling om prostituees uit te sluiten, te stigmatiseren of rechteloos te laten worden. Voor de vrouwen die weloverwogen voor dit werk kiezen, moeten de arbeidsrechten gewaarborgd zijn. Maar ik verzet mij wel tegen het beeld van de sterke, stoere, vrije, zelfstandige, geëmancipeerde prostituee, zoals dat vooral door belangenorganisaties wordt neergezet.'

Volgens Lotte ligt de sleutel bij meer samenwerking. 'Ik zou bijvoorbeeld graag nog een club willen, het liefst helemaal in samenwerking met de gemeente. Laat dat als een voorbeeld dienen. Ik ben er namelijk van overtuigd dat veel ondernemers en prostituees het wél goed willen doen, maar door alle onduidelijkheid weten ze niet zo goed hoe.'

'Onzin', vindt Schaapman. De overheid is volgens haar geen facilitator van staatsborderlen. Ze is er puur voor de controle, belasting en wet- en regelgeving. Dat moet wel goed geregeld zijn, vindt Schaapman, maar eigenlijk maakt ze zich niet zo veel zorgen om de legale ondernemers en dat 'handjevol' prostituees dat dit werk wel met overgave doet. Die redden zich wel, daar zijn het ondernemers voor, vindt ze. 'Ik wil geen oplossingen bieden. Ik wil een maatschappelijke verontwaardiging kweken voor alle misstanden die er zijn.'

Spannende hobby

'Ik snap eigenlijk niet hoe je dit werk kunt doen als je een deuk hebt in je eigenwaarde. Ik kan dit juist alleen maar doen omdat ik me sterk voel.'

Milou (30) is fulltime projectmanager bij een reclamebureau. Drie avonden in de week werkt ze als escortdame. 'Als je geld nodig hebt, wordt dan álsjeblieft geen hoer. Je moet het wel voor jezelf kunnen verantwoorden.'

Uit nieuwsgierigheid en op zoek naar spanning, stapte ze vorig jaar zomer in het vak. Ze had een artikel gelezen over een student die met dit werk haar studie bekostigde, en vond op internet de site van Women of the World. 'Ik heb voor de grap het aanmeldingsformulier ingevuld.'

Toen ze dezelfde week al werd teruggebeld schrok ze toch een beetje. 'Ik heb helemaal geen mooie lingerie', was het eerste dat ze dacht. Ze ging ineens twijfelen of ze het type er wel voor was, qua uiterlijk. Milou houdt meer van jongensachtige zaken als voetbal, motorrijden, duiken. Ze draagt bijna

nooit make-up en liep niet op hakjes met jarretels. 'Ik wilde wel, maar ik durfde niet. Door dit werk heb ik een vrouwelijke kant van mezelf ontdekt die ik nog niet kende.'

Milou erkent dat ze wat ambivalent is. 'Ik zie mezelf niet als hoer, terwijl ik dat natuurlijk wel gewoon ben. Als de andere meiden iets vervelends zeggen over een klant die ik leuk vind, doe ik gewoon mijn oren dicht.'

Misschien heeft ze daarom zo'n hekel aan het zakelijke deel. 'Zó ordinair.' Het bureau adviseert de dames het geld vooraf aan te nemen en te tellen. Milou weigert dat. 'Ik moet een band opbouwen met die man en daarvoor zijn de eerste tien minuten het belangrijkste, daar kan ik dat gehannes met envelopjes of creditcardkastjes niet bij gebruiken. Dat past totaal niet in het concept.'

Ze brengt het geld het liefst zo snel mogelijk naar de bank. 'Op de een of andere manier wil ik het niet zien. Ik investeer het liever voor later.' Bovendien weet ze nog helemaal niet hoeveel er overblijft na aftrek van de belasting. Dat regelt haar accountant. Ook

over de mannen heeft ze een dubbel gevoel. 'Ik begrijp dat mannen met een drukke baan af en toe een vrouw boeken. Sommigen hebben gewoon geen tijd om een relatie te onderhouden.' Maar mannen die bij haar komen klagen over hun slechte huwelijk, vindt ze aanstellers. 'Doe toch normaal en ga naar huis', denkt ze dan – en zegt ze soms.

Milou ziet dit werk als iets tijdelijks. 'Mijn echte werk is belangrijk voor me en gaat ook altijd voor. Dit is meer een spannende hobby.' Maar vertellen zal ze het nooit. Aan niemand. 'Ze zullen het nooit begrijpen, want zij zijn mij niet. En natuurlijk is het ook niet normaal. Maar wat is normaal? Dit is mijn waarheid en daar geniet ik van. Ik heb medelijden met de vrouwen die niet kunnen genieten. Het is wel eens gebeurd dat ik vier keer ben gekomen en die man niet één keer.' Lachend: 'En weet je wat? Hij genoot ervan.' <

DE NAMEN LAURA, LISA, SASKIA, MIRJAM EN MILOU ZIJN FICTIEF